

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și
completarea Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor
și drepturile conexe, republicată**

Analizând proiectul de **Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.346 din 30.09.2021 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D0883/30.09.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din perspectiva asigurării transpunerii în legislația națională a Directivei (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului și a Directivei (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE, în scopul asigurării securității juridice a domeniului reglementat, precum și pentru menținerea unui nivel ridicat de protecție a titularilor de drepturi.

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

Potrivit *Expunerii de motive*, prin proiect se propun introducerea unor definiții referitoare la termeni și expresii noi; redefinirea expresiei „*retransmisie prin cablu*”; prevederi referitoare la modul de aplicare și utilizare a noțiunii „*țării de origine*”, fiind cuprinse o serie de aspecte legate de remunerații; reglementarea unor excepții de la dreptul de reproducere, acestea vizând reproducerile și extragerile efectuate de către organizațiile de cercetare și de instituțiile de conservare a patrimoniului cultural, pentru a putea realiza extragerea textului și a datelor în scopuri de cercetare științifică și de conservare a patrimoniului cultural; condiții cu privire la modul de păstrare a reproducerilor, precum și cu privire la modul de realizare a utilizărilor operelor protejate; aspecte legate de informațiile la care au dreptul autorii și artiștii interpreți sau executanți, față de cei cărora le-au acordat o licență sau cărora le-au transferat drepturile de exploatare; prevederi legate de remunerația autorilor și artiștilor interpreți sau executanți, în situația inexistenței unor contracte colective de muncă; aspecte privind prestatorii de servicii online de partajare de conținut, precum și activitatea desfășurată de către acestia; reglementări privitoare la retransmisia programelor, prevăzându-se dreptul titularilor drepturilor de autor sau ai drepturilor conexe de a acorda sau de a refuza autorizarea pentru o retransmisie; aspecte privind dreptul părților care se confruntă cu dificultăți legate de acordarea unei licențe privind drepturi atunci când urmăresc să încheie un acord pentru punerea la dispoziție a unor opere audiovizuale prin servicii video la cerere, de a recurge la mediere, în vederea soluționării rapide și eficiente a conflictului respectiv; stabilirea unor obligații în sarcina ORDA în ceea ce privește consultarea titularilor de drepturi, a organismelor de gestiune colectivă și a instituțiilor de conservare a patrimoniului cultural, precum și aspecte cu privire la asigurarea relației cu Comisia Europeană; precum și o serie de dispoziții tranzitorii, care au ca obiect prorogarea aplicării unor prevederi sau exceptarea unor subiecte de la reglementările nou introduse.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.m) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene, proiectul intră sub incidența reglementărilor subsumate Politicii în domeniul Pieței Interne, segmentul legislativ – politica industrială: intervenții sectoriale, sectorul – tehnologia informației, telecomunicații și informatică și cu Dreptul întreprinderilor/Dreptul de proprietate intelectuală.

Cu privire la dreptul european, precizăm că, deși în tratatele comunitare constitutive, nu se regăsesc menționate în mod expres reglementări privind *proprietatea intelectuală*, necesitatea păstrării echilibrului între **titularii de drepturi** pe de o parte, și **beneficiarii utilizării operelor protejate**, pe de altă parte, a determinat adoptarea mai multor documente cu caracter juridic, prin intermediul cărora au fost armonizate aspectele menite să întărească capacitatea statelor membre de a asigura o mai bună *protecție titularilor de drepturi intelectuale*, respectând, în același timp și principiile impuse de *asigurarea liberei circulații a mărfurilor și a serviciilor în spațiul european*.

Instituțiile europene au acordat o importanță din ce în ce mai mare acestui domeniu, în vederea asigurării unei legislații armonizate, în principal, în ceea ce privește aspectele ce țin de recunoașterea **existenței drepturilor de autor** în componentele sale juridice cele mai importante (**obiectul protecției, durata, categorii de opere ș.a.**), lăsând la latitudinea legislațiilor naționale ale statelor membre reglementarea anumitor aspecte ce țin de **exercitarea acestor drepturi**, în spațiul geografic consacrat de legislația internă a fiecărui stat.

Pe **planul legislației interne**, Legea nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a transpus toate directivele europene în domeniul dreptului de autor și a adaptat la realitatea juridică națională *acquis-ul european*, până în anul 2017.

Ulterior, la nivel european, a fost adoptată **Directiva (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului**, precum și **Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE**, ale căror prevederi inițiatorul

proiectului de față își propune să le transpună integral la nivelul legislației naționale de profil.

Menționăm că **transpunerea la nivel național a dispozițiilor Directivelor (UE) 2019/789 și (UE) 2019/790** reprezintă o necesitate, în special, în raport de termenul limită de transpunere, ce s-ar fi impus a fi respectat, și anume data de **7 iunie 2021**.

Acest fapt a condus la deschiderea **Cauzelor INFR (2021)0337**, respectiv **INFR(2021)0336**, precum și la transmiterea, din partea Comisiei Europene, la data de 23 iulie 2021, a două **scrisori de punere în întârziere**, având ca obiect constatarea neîndeplinirii obligațiilor de transpunere și punere în aplicare a prevederilor Directivelor (UE) 2019/790 și (UE) 2019/789.

4. La titlu, pentru rațiuni normative, este necesară reformularea acestuia, astfel:

„**Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe**”.

5. În ceea ce privește marcarea articolelor, pentru considerente de ordin normativ, propunem înlocuirea expresiilor „Articol I.” și „Articolul II:” cu formele abreviate „Art.I”, respectiv „Art.II”.

6. La actualul articol I, pentru respectarea exigențelor normative, **partea introductivă** trebuie reformulată, astfel:

„**Art.I. - Legea nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.489 din 14 iunie 2018, cu modificările și completările ulterioare**, se modifică și se completează după cum urmează:”.

7. Ca observație generală, pentru rigoare normativă, propunem ca **părțile dispozitive ale articolului I** să fie reformulate după următoarele modele:

„**După articolul (...)** se introduce un nou articol, art.(...), cu următorul cuprins:;

La articolul (...), după litera (...) se introduc (...) noi litere, lit.(...) cu următorul cuprins:;

La articolul (...), după alineatul (...) se introduce un nou alineat, alin.(...) cu următorul cuprins:;

La articolul (...), alineatele (...) se abrogă;

La articolul (...), după alineatul (...) se introduc (...) noi alineate, alin.(...), cu următorul cuprins:;

La articolul (...) alineatul (...), după litera (...) se introduce o nouă literă, lit.(...), cu următorul cuprins:”.

8. La actualul **articol I pct.1**, la textul **art.2¹ alin.(1)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea **părții introductive**, astfel:

„**Art.2¹. – (1)** În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos **semnifică după cum urmează:**”.

Referitor la **definițiile** prevăzute la **art.2¹ alin.(1)**, pentru unitate în redactare cu alte acte normative cu obiect similar de reglementare, recomandăm ca acestea să debuteze astfel:

„**a) serviciu online auxiliar** - un serviciu online (...);

b) retransmisie - orice retransmitere simultană (...);”.

9. La **pct.1**, la **art.2¹ alin.(1) lit.i)**, pentru o trimitere corectă la actul normativ invocat în text, sugerăm inserarea sintagmei „**cu modificările și completările ulterioare**” după titlul acestuia.

Totodată, la **art.2¹ alin.(2)**, pentru rațiuni normative și gramaticale, propunem reformularea **părții introductive**, astfel:

„**(2)** În situația prevăzută la alin.(1) lit.b) **trebuie** îndeplinite următoarele condiții:”.

La **art.2¹ alin.(2) lit.b)**, întrucât este la prima menționare în text, este necesară redarea titlului Regulamentului (UE) 2015/2120, astfel: „**al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la internetul deschis și de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații și a Regulamentului (UE) nr.531/2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii**”.

La **art.2¹ alin.(3)**, în locul cuvântului „menționat” se va scrie adjectivul „**prevăzut**”, mai adecvat în context, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

La **art.2¹ alin.(5)**, pentru rigoare normativă, este necesară înlocuirea sintagmei „**OUG nr.111/2011 privind comunicațiile electronice**” cu expresia „**Ordonanței de urgență a Guvernului nr.111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.140/2012, cu modificările și completările ulterioare**”.

10. La **pct.6**, pentru rigoarea redactării, la enumerarea marcată ca **pct.ii)** din cadrul **lit.b)**, se constată că în final se regăsește o normă distinctă care nu este marcată și care se referă la cazurile în care nu se aplică prevederile respectivei litere. Se impune ca această normă să fie marcată ca un alineat distinct, caz în care se va revedea marcarea

alineatelor nou introduse, precum și normele de trimitere la acestea, care trebuie să aibă în vedere noua numerotare.

De asemenea, în cadrul normei nemarcate, la trimiterea la lit.b) se va elimina paranteza din stânga.

11. La **pct.10**, la enunțul **art.36¹ alin.(1)**, pentru a se evita transpunerea eronată a art.3 alin.(1) din Directiva (UE) 2019/790, este necesară eliminarea sintagmei „fără consimțământul titularului oricărui drept de autor sau al oricăror drepturi conexe și fără plata vreunei remunerații”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art.36² alin.(1)** și **art.36³ alin.(1)**.

La textul **art.36² alin.(3)**, pentru a se asigura claritate și predictibilitate normei, este necesară reformularea sintagmei „obiecte protejate menționate la respectivul alineat”.

La **alin.(4)**, pentru considerente de ordin normativ, expresia „din prezenta lege” se va elimina.

La enunțul **art.36³ alin.(1)**, pentru rigoare gramaticală, propunem reformularea **părții introductive** și a **lit.a)**, astfel:

„**Art.36³**. – **(1)** Sunt permise, fără consimțământul titularului oricărui drept de autor sau al oricăror drepturi conexe și fără plata vreunei remunerații, dreptul de comunicare publică și dreptul de punere la dispoziția publicului, precum și **drepturile** prevăzute la art.74 alin.(1) și art.141 alin.(1), utilizările digitale ale operelor și a altor obiecte protejate, inclusiv în mediul online și cel transfrontalier, în măsura justificată de scopul necomercial urmărit, în **obiectivul** unic de ilustrare didactică, cu condiția ca o astfel de utilizare::

a) să aibă loc sub responsabilitatea unei instituții de învățământ, în clădirea acesteia sau în alt loc, **ori** într-un mediu electronic securizat la care au acces doar elevii sau studenții și cadrele didactice ale instituției de învățământ;”.

La textul **art.36⁵**, semnalăm utilizarea unei terminologii generale, imprecise sau redundante, cu noțiuni ce nu pot fi cuantificate, de natură să afecteze claritatea, precizia și aplicarea normelor în cauză, cum ar fi: „*sunt lipsite de forță juridică*” – **alin.(1)**, „*excepțiile și limitele prevăzute la art.36¹, 36³ și 36⁴ se aplică doar în anumite cazuri speciale, cu condiția ca acestea să fie conforme bunelor uzanțe*” – **alin.(2)**, „*titularii de drepturi care au instituit măsuri tehnice de protecție au obligația de a pune la dispoziția beneficiarilor excepțiilor prevăzute la art.36¹, 36³ și 36⁴ mijloacele necesare pentru accesul legal la opere sau la oricare alt obiect al*

protecției” – **alin.(3)**, „titularii de drepturi au dreptul să limiteze numărul copiilor realizate în condițiile excepțiilor prevăzute la art.36¹, 36³ și 36⁴” – **alin.(4)**.

Se impune, prin urmare, revederea și reformularea întregului art.36⁵, în vederea stabilirii rezultatelor sau a obiectivelor de atins, prin adaptarea acestor norme la nivel național, prin dispoziții clare și precise.

12. La **pct.18**, prin care se propune abrogarea art.86, pentru respectarea cronologiei numerotării articolelor din actul normativ de bază asupra căroră se intervine, propunem inversarea cu actualul **pct.17**, care se referă la intervenții asupra **art.94**.

13. La **pct.19**, referitor la completarea art.94 prin introducerea a două articole noi, **art.94¹** și **94²**, semnalăm că acestea reprezintă transpunerea art.15 din Directiva (UE) 2019/790.

Precizăm că susținem punctul de vedere al Ministerului de Justiție din Adresa nr.2/88325/2021/24.09.2021. Astfel, considerăm că se impune și modificarea **art.116** din Legea nr.8/1996 pentru a se include modalitatea în care urmează să se împartă cota pentru remunerația pentru copia privată în cazul editorilor unei publicații de presă, în calitatea lor de titulari de drepturi conexe.

În susținerea acestei soluții, cităm considerentul 60 din Directiva (UE) 2019/720, care prevede că „*Toate statele membre ar trebui să aibă posibilitatea, dar nu o obligație, de a stabili că, atunci când autorii și-au transferat drepturile sau au acordat o licență unui editor sau au contribuit în alt mod cu operele lor la o publicație și când sunt instituite sisteme pentru a compensa prejudiciul care le-a fost cauzat de o excepție sau o limitare, inclusiv prin intermediul organismelor de gestiune colectivă care reprezintă și autori și editori, editorii au dreptul la o parte din această compensație. Statele membre ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a stabili cum urmează editorii să își motiveze cererile de compensație sau de remunerare și de a stabili condițiile de repartizare a respectivei compensații sau remunerații între autori și editori în conformitate cu sistemele lor naționale.*”

De asemenea, cu privire la maniera în care este redactat textul articolelor nou introduse, semnalăm că aceasta nu este specifică normelor de tehnică legislativă și nu respectă prevederile art.8 alin.(2) și (4) și art.36 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căroră „*prin modul de exprimare actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu*”, „*textul legislativ trebuie să fie formulat clar,*

fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”, iar „*actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic normativ, concis, sobru și clar, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie*”.

Menționăm, în acest sens, că expresia „actele de introducere de hyperlinkuri, precum și simplele fapte raportate în publicațiile de presă” de la **art.94¹ alin.(2) lit.b**) este neclară și trebuie reformulată.

Totodată, la **art.94¹ alin.(2) lit.c**), sintagma „*spre exemplu dacă, utilizarea extraselor respective nu duce la înlocuirea publicației de presă sau nu determină publicul să nu mai acceseze publicația de presă*” contravine prevederilor art.38 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare conform cărora „*Textul articolelor trebuie să aibă caracter dispozitiv, să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări.*” Prin urmare, această expresie trebuie reformulată, astfel încât fie să se renunțe la exemplificare, fie să se enumere în mod exhaustiv toate cazurile în care utilizarea unor cuvinte individuale sau a unor extrase foarte scurte, de maxim 200 de caractere, dintr-o publicație de presă, nu afectează eficacitatea drepturilor prevăzute la alin.(1).

La textul **alin.(5)**, semnalăm că, în actuala redactare, acesta este lipsit de claritate și precizie, întrucât în debutul normei se prevede că „Drepturile prevăzute la alin.(1) expiră după doi ani de la publicarea publicației de presă”, iar în continuare se detaliază modalitatea de calcul a respectivului termen, avându-se în vedere data de 1 ianuarie a anului „care urmează datei în care respectiva publicație de presă a fost publicată”, așadar nu data efectivă a publicării, cum se stabilise anterior. În concluzie, recomandăm reformularea acestui alineat, astfel încât să se stabilească care este momentul de la care curge termenul de doi ani aferent duratei drepturilor conexe ale editorilor.

În plus, sintagma „*transferul sau licența respectivă constituie un temei juridic suficient pentru ca editorul să fie îndreptățit la o parte din compensația pentru utilizarea operelor efectuate în temeiul unei excepții de la dreptul care face obiectul transferului sau al licenței ori în temeiul unei limitări a acestui drept*”, de la **art.94²**, este improprie stilului juridic și normativ, este neclară și poate genera dificultăți în aplicare. Pe cale de consecință, recomandăm reformularea acesteia, astfel încât să se stabilească cu exactitate care este temeiul legal al acordării compensației la care este îndreptățit editorul unei publicații de presă.

14. La pct.20, la textul art.128¹ alin.(4), pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, recomandăm reformularea acestuia, după cum urmează:

„(4) Prin derogare de la art.14 alin.(1) din Legea nr.365/2002 privind comerțul electronic, republicată, cu modificările ulterioare, atunci când un prestator de servicii online de partajare de conținut efectuează un act de comunicare publică sau un act de punere la dispoziția publicului în condițiile prevăzute în prezenta lege, exonerarea de răspundere nu se aplică”.

Cu privire la teza a doua din textul acestui alineat, respectiv „Dispozițiile alin.(1) nu afectează aplicarea prevederilor art.14 alin.(1) din Legea nr. 65/2002 în cazul serviciilor care nu intră în domeniul de aplicare al prezentei legi”, semnalăm că aceasta este superfluă și recomandăm eliminarea acesteia.

De asemenea, pentru rigoare normativă, recomandăm reformularea alin.(5), prin renunțarea la sintagma „al căror scop principal sau unul dintre scopurile principale este acela de a se angaja sau de a facilita”, improprie stilului juridic, astfel:

„(5) Mecanismul de exonerare de răspundere, prevăzut la art.14 alin.(1) din Legea nr.365/2002, precum și cel prevăzut la art.128² nu se aplică prestatorilor de servicii care practică sau facilitează pirateria în materia dreptului de autor și drepturilor conexe”.

Referitor la art.128² alin.(1), precizăm că sintagma „eforturi rezonabile” este dificil de cuantificat, termenul de *rezonabil* fiind unul de strictă interpretare, chiar și în condițiile în care la alin.(2) se fac anumite precizări cu privire la modul în care se va aprecia dacă prestatorul de servicii a respectat obligațiile ce îi revin potrivit alin.(1). În concluzie, se impune revederea normei și stabilirea cu precizie a acelor acțiuni pe care prestatorul de servicii trebuie să le îndeplinească pentru a obține autorizațiile necesare, respectiv pentru a putea demonstra că îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la lit.a)-c).

Totodată, pentru o exprimare specifică stilului normativ, propunem reformularea părții dispozitive a alin.(2), astfel:

„(2) Pentru a stabili dacă prestatorul de servicii respectă obligațiile care îi revin potrivit alin.(1), se aplică principiului proporționalității și se iau în considerare următoarele elemente:”.

La textul art.128² alin.(3), se impune redarea titlului complet al actului european invocat, astfel: **„Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (2003/361/CE)”.**

Pentru claritatea reglementării, propunem reformularea părții finale a **art.128³ alin.(1)**, respectiv a sintagmei „*încărcate de aceștia sau eliminarea acestora*”. Această observație este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **alin.(4)**.

La **art.128³ alin.(3)**, pentru utilizarea unui limbaj specific normativ, sintagma „obligăția să își informeze utilizatorii în termenii și condițiile lor se va înlocui cu expresia „au obligația să își informeze utilizatorii **prin intermediul** termenilor și condițiilor proprii”.

La **art.128⁴ alin.(3)**, întrucât la alin.(2) este prevăzută o excepție, recomandăm înlocuirea sintagmei „Excepția sau limitarea prevăzută la alin.(2)” cu expresia „**Excepția prevăzută la alin.(2)**”. Reținem această observație și pentru situația similară de la **alin.(4)**, precum și pentru toate situațiile similare din proiect.

Cu privire la textul **art.128⁴ alin.(4)**, precizăm că acesta nu este redactat într-un limbaj clar, inițiatorii utilizând expresii improprii stilului normativ precum „să excludă ușor și efectiv” și „fie în general, fie în cazuri specifice, inclusiv după încheierea unei licențe sau după începutul utilizării în cauză”. Prin urmare, recomandăm revederea și reformularea acestui alineat, astfel încât să reiasă cu claritate soluția juridică vizată.

15. La **pct.21**, referitor la enunțul **art.134² alin.(2)**, semnalăm că acesta are un caracter declarativ, întrucât nu stabilește nicio obligație în sarcina participanților la negocieri, precizând numai că negocierile se desfășoară cu bună credință.

Se impune, prin urmare, eliminarea acestuia.

16. La **pct.22**, la textul **art.144 alin.(9)**, sintagma „posibilitățile titularilor de drepturi prevăzute la art.128⁴ alin.(4)” de la **lit.b)** va fi înlocuită cu expresia „**drepturile** titularilor prevăzute la art.128⁴ alin.(4)”. Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din proiect.

Totodată, sintagma „informațiile privind părțile la licență” de la **lit.c)** va fi înlocuită cu expresia „informațiile privind părțile **contractului de licență**”.

De asemenea, se va reda titlul integral al actului european invocat, astfel: „**Regulamentul (UE) nr.386/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2012 privind atribuirea către Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (Mărci, desene și modele industriale) a unor sarcini legate de asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv reunirea**

reprezentanților sectorului public și privat în cadrul Observatorului European al Încălcărilor Drepturilor de Proprietate Intelectuală”.

La **alin.(10)**, semnalăm că sintagma „Măsurile de publicitate respective trebuie să acopere și alte state membre dacă există dovezi, cum ar fi originea operelor, care sugerează că gradul de conștientizare al titularilor de drepturi ar putea fi crescut mai eficient” nu este suficient de clară și recomandăm revederea și reformularea acesteia, avându-se, totodată, în vedere renunțarea la utilizarea expresiei „cum ar fi” sau orice altă expresie similară și incluzându-se în mod concret care sunt acele situații în care măsurile de publicitate respective trebuie să acopere și alte state membre ale Uniunii Europene.

De asemenea, pentru transpunerea completă și corectă a art.10 alin.(2) din Directiva (UE) 2019/790, după expresia „alte state membre” se va introduce expresia „sau țări terțe”.

17. La **pct.24**, în textul **art.145 alin.(4)**, semnalăm că acesta se îndepărtează de la înțelesul art.12 alin.(2) din Directiva (UE) 2019/790, pe care îl transpune. Astfel, precizăm că în directivă se statuează că *„Statele membre se asigură că mecanismul de acordare a licențelor menționat la alineatul (1) se aplică numai în domenii de utilizare bine definite, în care obținerea de autorizații din partea titularilor de drepturi pe bază individuală este în mod obișnuit atât de oneroasă și nepractică încât tranzacția de acordare a licențelor necesare devine puțin probabilă, ca urmare a naturii utilizării sau a categoriilor de opere sau alte obiecte protejate în cauză, și se asigură că un astfel de mecanism de acordare a licențelor protejează interesele legitime ale titularilor de drepturi”*.

Se impune revederea textului, astfel încât să se realizeze o transpunere corectă și completă a normelor directivei.

Cu privire la norma de la **art.145 alin.(5)**, la **lit.(a)** sintagma „suficient de reprezentativ” este incorectă din punct de vedere gramatical, întrucât termenul „reprezentativ” înseamnă *„care reprezintă o colectivitate și acționează în numele ei”*. Prin urmare, recomandăm înlocuirea sintagmei citate *supra* cu termenul „**reprezentativ**”.

Totodată, expresia „începând cu o perioadă de timp *rezonabilă* înainte ca operele sau alte obiecte protejate să fie utilizate în temeiul licenței” nu este suficient de precisă, putând genera dificultăți în aplicare, motiv pentru care sugerăm revederea și includerea perioadei considerate rezonabile.

De asemenea, la enunțul **art.145 alin.(5) lit.c)**, pentru corelare cu terminologia utilizată la art.12 alin.(3) lit.c) din Directiva (UE)

2019/790, propunem înlocuirea sintagmei „fără îngrădiri disproporționate” cu expresia „cu ușurință”.

18. La **pct.27**, menționăm că la **art.181 alin.(1)** nu exista litera i¹). Pe cale de consecință, sugerăm introducerea celor trei litere noi după **lit.m¹**), la **lit.m²**)-**m⁴**).

19. Cu privire la textul **art.II alin.(1)**, subliniem că, în actuala redactare, acesta este lipsit de claritate și predictibilitate, fiind în contradicție cu cerințele art.8 alin.(4) din Legea nr.24/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia „*textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*”.

Pe cale de consecință, recomandăm revederea și reformularea normei.

La **alin.(6)**, pentru o informare corectă, termenul „Uniunii” va fi înlocuit cu expresia „**Uniunii Europene**”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

Totodată, potrivit normelor de tehnică legislativă, trimiterile se fac la dispozițiile actelor normative din dreptul intern ce au transpus directive europene și nu la actele europene care au fost deja transpuse în dreptul intern. Prin urmare, se va face referire la Legea nr.506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice.

Mai mult, se va reda titlul integral al regulamentului invocat, respectiv „**Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)**”.

20. La mențiunea privind transpunerea normelor **Uniunii Europene**, întrucât, în urma analizei Tabelului de concordanță, prin proiect se realizează o transpunere integrală a Directivei (UE) 2019/790, este necesară reformularea acesteia, astfel: „*Prezenta lege transpune prevederile Directivei (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L,*

nr.130 din 17 mai 2019, și ale Directivei (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr.130 din 17 mai 2019”.

21. Având în vedere numeroasele intervenții legislative aduse Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru respectarea prevederilor art.70 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunem inserarea unui articol distinct, marcat ca **art.III**, cu următorul cuprins:

„Art.III. – Legea nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.489 din 14 iunie 2018, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare”.

București
Nr.796/01.10.2021